

Pārtikas un veterinārā dienesta nolikums

Izdoti saskaņā ar
Valsts pārvaldes iekārtas likuma
16. panta pirmo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Pārtikas un veterinārais dienests (turpmāk — dienests) ir zemkopības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

2. Dienesta darbības mērķis ir atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei nodrošināt patērētājiem nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas, saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu, dzīvnieku, dzīvnieku reproduktīvo produktu, dzīvnieku barības, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kas nav derīgi cilvēku patēriņam) un veterināro zāļu kvalificētu un efektīvu valsts uzraudzību un apriti, kā arī dzīvnieku veselības, aizsardzības un labturības, ciltsdarba, nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro robežkontroles prasību ievērošanu.

II. Dienesta funkcijas, uzdevumi un kompetence

3. Dienesta funkcijas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei ir īstenot valsts uzraudzību un veikt oficiālās kontroles un citas oficiālās kontroles darbības pārtikas, saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu, dzīvnieku barības, dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kas nav derīgi cilvēku patēriņam), veterināro zāļu aprites, dzīvnieku veselības, aizsardzības, labturības un ciltsdarba jomā, kā arī nodrošināt dzīvnieku un preču kontroli robežkontroles punktos, brīvajās zonās un muitas noliktavās, tostarp nepārtikas preču drošuma un fitosanitāro robežkontroli.

4. Lai nodrošinātu funkciju izpildi, dienests veic šādus uzdevumus:

4.1. organizē un veic pārtikas, dzīvnieku izcelsmes pārtikā neizmantojamo blakusproduktu, saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu, dzīvnieku barības uzņēmumu un valsts veterinārajai uzraudzībai un kontrolei pakļauto objektu un personu reģistrāciju un atzīšanu, kā arī reģistrācijas un atzīšanas anulēšanu;

4.2. veic šo noteikumu 4.1. apakšpunktā minēto uzņēmumu un objektu un to procesu uzraudzību un kontroli;

4.3. veic bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūciju apstiprināšanu un uzraudzību, kā arī izvērtē to darbību trešajās valstīs;

4.4. veic to laboratoriju atzīšanu un uzraudzību, kas veic svaigpiena kvalitātes laboratoriskos izmeklējumus un *Trichinella spp.* izmeklēšanu kautuvēs;

4.5. organizē un veic ciltsdarbā iesaistīto personu, komersantu un organizāciju darbības kontroli;

4.6. reģistrē uztura bagātinātājus un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. jūnija Regulā (ES) Nr. 609/2013 par zīdaiņiem un maziem bērniem paredzētu pārtiku, īpašiem medicīniskiem nolūkiem paredzētu pārtiku un par pilnīgiem uztura aizstājējiem svara kontrolei, un ar ko atceļ Padomes direktīvu 92/52/EEK, Komisijas direktīvas 96/8/EK, 1999/21/EK, 2006/125/EK un 2006/141/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2009/39/EK un Komisijas regulas (EK) Nr. 41/2009 un (EK) Nr. 953/2009 (Dokuments attiecas uz EEZ) minētos noteiktās grupās ietilpstošos pārtikas produktus, par kuriem pirms to laišanas Latvijas tirgū ir jāpaziņo dienestam;

4.7. izsniedz atļaujas dabīgā minerālūdens izplatīšanai;

4.8. veic veterināro zāļu novērtēšanu un reģistrāciju;

4.9. izvērtē iesniegumus produktu reģistrācijai lauksaimniecības un pārtikas produktu aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, aizsargātu cilmes vietas nosaukumu un garantēto tradicionālo īpatnību reģistros;

4.10. veic jaunās pārtikas statusa noteikšanu;

4.11. sagatavo un izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, sertifikātus un apliecinājumus;

4.12. veic pārtikas produktu kontroli visos pārtikas aprites posmos, veic par pārtikas produktiem sniegtās informācijas, tostarp marķējuma, kā arī tirdzniecības standartu kvalitātes kontroli;

4.13. veic saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu uzraudzību un kontroli visos aprites posmos;

4.14. veic normatīvajos aktos noteikto pesticīdu atlieku kontroli dzīvnieku izcelsmes, augu izcelsmes pārtikas produktos un ūdenī;

4.15. organizē un koordinē normatīvajos aktos noteikto dzīvnieku infekcijas slimību profilakses un apkarošanas pasākumus;

4.16. veic dzīvnieku barības kontroli visos tās aprites posmos;

4.17. veic ģenētiski modificētās pārtikas, dzīvnieku barības un dzīvnieku aprites uzraudzību un kontroli;

4.18. veic veterināro zāļu labas ražošanas prakses atbilstības novērtēšanu, ražošanas un izplatīšanas uzraudzību un kvalitātes kontroli, kā arī vāc, apkopo un analizē informāciju veterināro zāļu aprites jomā;

4.19. veic veterināro zāļu lietošanas uzraudzību un uzraudzību pār cilvēkiem paredzēto zāļu lietošanu dzīvniekiem;

4.20. veic normatīvajos aktos noteikto vielu un to atliekvielu kontroli dzīvniekos un to produktos, dzīvnieku barībā un ūdenī;

4.21. veic uzraudzību attiecībā uz nebrīvē audzētu dzīvnieku aizsardzību un labturību un izmēģinājumu dzīvnieku aizsardzību, bet attiecībā uz mājas (istabas)

dzīvnieku labturību — tikai valsts veterinārās uzraudzības objektos un gadījumos, kad ir aizdomas vai sūdzības par normatīvo aktu pārkāpumiem;

4.22. veic valsts uzraudzības un kontroles darbības robežkontroles punktos, kā arī brīvajās zonās un muitas noliktavās veterinārajai kontrolei pakļauto dzīvnieku, preču ievēšanai, izvešanai un pārvadāšanai tranzītā. Robežkontroles punktos kontrolē pārtikas produktu, tādas dzīvnieku barības, kura nav dzīvnieku izcelsmes, fitosanitārajai kontrolei pakļauto augu, augu produktu un ar tiem saskarē nonākušo priekšmetu un nepārtikas preču ievēšanu;

4.23. vīzē inspekcijas sertifikātu bioloģiskās ražošanas produktu importam Eiropas Savienībā;

4.24. īsteno pārtikas kvalitātes shēmu kontroles un uzraudzības pasākumus, tostarp sertificē pārtikas kvalitātes shēmas produktus;

4.25. veic biocīdu un apstrādātu izstrādājumu kontroli pārtikas aprites un veterinārajā jomā;

4.26. organizē un veic uztura normu kontroli noteiktām patērētāju grupām;

4.27. nepieciešamības gadījumā veic riska faktoru izpēti, analīzi un veic riska samazināšanu, novēršot obligātajām nekaitīguma prasībām neatbilstošas un cilvēku veselībai vai dzīvībai draudus radošas pārtikas izplatīšanu visos pārtikas aprites posmos; 4.25. īstenojot valsts uzraudzību un kontroli, ņem paraugus un nosūta tos laboratorisko un diagnostisko izmeklējumu veikšanai;

4.28. organizē un veic pasākumus kopīgā tirgus organizācijas pasākumu administrēšanas jomā, ievieš administratīvo un tehniskās vadības sistēmu, lai ņemtu paraugus un nosūtītu tos laboratorijām Eiropas Savienības kopējās lauksaimniecības politikas pasākumu piemērošanā noteikto produktu pārbaūžu veikšanai;

4.29. sniedz Lauku atbalsta dienestam informāciju, kas nepieciešama valsts un Eiropas Savienības atbalsta administrēšanai;

4.30. izveido, aktualizē un uztur uzraudzībā esošo objektu, pārtikas produktu, veterināro zāļu, sertifikātu, atļauju un apliecinājumu reģistrus, sarakstus un datubāzes;

4.31. ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos izdod administratīvos aktus;

4.32. piedalās Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības Padomes darba grupu un komiteju sanāsmēs dienesta kompetencē esošajās jomās;

4.33. sagatavo un iesniedz Eiropas Savienības institūcijās normatīvajos aktos noteikto informāciju;

4.34. iesaistās Ātrās brīdināšanas sistēmas pārtikas un barības jomā (RASFF) darbībā;

4.35. sagatavo un iesniedz Zemkopības ministrijā priekšlikumus par veicamajiem pasākumiem dienesta kompetencē esošajās jomās;

4.36. piedalās normatīvo aktu projektu izstrādē un atzinumu sniegšanā par citu institūciju sagatavotajiem dienesta kompetencē esošajiem normatīvo aktu projektiem;

- 4.37. informē sabiedrību par dienesta darbību un sniedz konsultācijas fiziskajām un juridiskām personām;
- 4.38. sniedz normatīvajos aktos noteiktos maksas pakalpojumus;
- 4.39. veic privāttiesiskus darījumus, kas nepieciešami dienesta darbības nodrošināšanai;
- 4.40. saglabā dienesta bilancē esošos valsts īpašumus;
- 4.41. veic citus normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus.

5. Dienests atbilstoši savai kompetencei ir tiesīgs:

- 5.1. sagatavot un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegt priekšlikumus par dienesta uzdevumu veikšanai nepieciešamo finansējumu no valsts budžeta;
- 5.2. pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī — ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos — no privātpersonām dienesta uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- 5.3. iesaistīt ministriju un citu institūciju pārstāvjus nekaitīgas un kvalitatīvas pārtikas, saskarei ar pārtiku paredzēto materiālu un izstrādājumu, veterināro zāļu un dzīvnieku barības aprite, kā arī dzīvnieku veselības, aizsardzības un labturības jautājumu risināšanā;
- 5.4. sadarboties ar valsts pārvaldes iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, kā arī citiem sabiedrības pārstāvjiem, starptautiskajām institūcijām un organizācijām, to pārstāvjiem un ekspertiem, tostarp atbilstoši kompetencei slēgt sadarbības līgumus ar ārvalstu iestādēm, starpvalstu vai starptautiskajām organizācijām;
- 5.5. īstenot citas normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

III. Dienesta darbības tiesiskuma nodrošināšana un pārskatu sniegšana

6. Dienesta darbības tiesiskumu nodrošina dienesta ģenerāldirektors. Dienesta ģenerāldirektors izveido dienesta iekšējās kontroles un lēmumu pārbaudes sistēmu.

7. Dienesta ģenerāldirektoram ir tiesības atcelt dienesta amatpersonu prettiesiskus lēmumus un iekšējos normatīvos aktus.

8. Dienesta amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt saskaņā ar Administratīvā procesa likumu šādā kārtībā:

8.1. struktūrvienības amatpersonas izdotos administratīvos aktus vai faktisko rīcību var apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu dienesta ģenerāldirektoram. Dienesta ģenerāldirektora lēmumu var pārsūdzēt tiesā;

8.2. dienesta ģenerāldirektora izdotos administratīvos aktus (izņemot šo noteikumu 8.1.apakšpunktā minēto lēmumu) vai faktisko rīcību var apstrīdēt Zemkopības ministrijā. Ministrijas lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

9. Lēmumus administratīvo pārkāpumu lietā saskaņā ar Administratīvās atbildības likumu var pārsūdzēt šādā kārtībā:

9.1. valsts inspektora pieņemtos lēmumus pārsūdz vecākajam inspektoram. Vecākā inspektora pieņemtos lēmumus pārsūdz tiesā;

9.2. vecākā inspektora pieņemtos lēmumus pārsūdz dienesta ģenerāldirektoram. Dienesta ģenerāldirektora pieņemtos lēmumus pārsūdz tiesā.

10. Dienests sagatavo pārskatu par budžeta līdzekļu izlietojumu un publisko gada pārskatu. Dienesta ģenerāldirektors ne retāk kā reizi gadā iesniedz zemkopības ministram dienesta darbības pārskatu. Zemkopības ministrs jebkurā laikā var pieprasīt iesniegt dienesta darbības pārskatu.

IV. Noslēguma jautājums

11. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2005. gada 22. februāra noteikumus Nr.142 “Pārtikas un veterinārā dienesta nolikums” (Latvijas Vēstnesis, 2005, 33., 210. nr.; 2010, 115., 200. nr.; 2015, 31. nr.; 2017., 249. nr.).

Ministru prezidents

A. K. Kariņš

Zemkopības ministrs

K. Gerhards